

Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva - 2025

Z načrtovanim nakupom knjižničnega gradiva želimo prispevati k aktualnosti knjižnične zbirke, razvijanju bralne in informacijske pismenosti ter zagotoviti enak dostop do knjižničnega gradiva vsem uporabnikom knjižnice.

V letu 2025 načrtujem nakup gradiva v skladu s Strokovnimi priporočili in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018 – 2028.

1. Značilnosti in potrebe lokalnega okolja

Knjižnica zadovoljuje potrebe po leposlovnem in strokovnem gradivu, dviguje kakovost knjižnične zbirke, omogoča dostopnost do elektronskih gradiv na daljavo (COBISS Ela, Audibook, podatkovne baze in e-revije), motivira otroke za večjo uporabo knjižničnih storitev (vrtec na obisku, razred na obisku, šolski knjižni kvizi, ura pravljic, knjižnica s pravljico na obisku, sodelovanje pri predšolski bralni znački, družinsko branje, poletno branje, počitniške delavnice, predstave za otroke itd.).

Dokupujemo gradivo, namenjeno dislektikom in gradivo z večjim tiskom, namenjen bralcem, ki slabše vidijo in z dokupom elektronskih in zvočnih knjig skrbimo za bralce, ki jim je tak način branja in poslušanja knjig blizu.

Za potrebe bibliobusa se redno uporablja medoddelčno izposojlo gradiva – tako da so tudi uporabniki na terenu enako dobro oskrbovani kot v osrednji knjižnici.

2. Vsebinski kriteriji letnega nakupa knjižničnega gradiva 2025

Knjižnica s preišljenim, lokalno orientiranim nakupom, uporabnikom omogočamo dostop do čim večjega obsega slovenske in tuje knjižnične produkcije za mlade in odrasle bralce, do povečanega izbora izvirnega slovenskega leposlovja (subvencionirana in nagrajena dela), kvalitetne prevodne leposlovne in strokovne literature (aktualna in nagrajena dela), strokovne in poljudne literature z vseh področij. Načrtno spremlja in dokupuje domoznansko gradivo.

Še vedno skrbi za kvaliteten izbor neknjižnega gradiva na DVD-jih in hkrati omogoča dostop do Baze slovenskih filmov in s tem ogled slovenske filmske produkcije.

Z dokupom bogati zbirko družabnih iger, s katerimi želi starše in otroke vzpodbuditi h kvalitetnemu preživljanju skupnemu prostega časa.

Nakup zvočnih knjig obsega nakup osnovnega paketa in dokup knjig, s katerimi uporabniki zadovoljujejo potrebe po branju na drugačen, slušen način.

Knjižnica je vključena v platformo Cobiss Ela, ki uporabnikom knjižnice omogoča izposojlo raznolikega nabor e-knjig.

3. Razvijanje in promocija branja, bralne kulture in informacijske pismenosti

Knjižnica z načrtovanim nakupom gradiva uspešno razvija bralno kulturo in informacijsko pismenost na območju občine Tržič. Z različnimi dogodki in dejavnostmi spodbuja branje in izvaja promocijo knjižničnega gradiva.

- Na torkovih dogodkih Dobimo se v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja knjižnica seznanja obiskovalce z deli slovenskih avtorjev in slovenskih prevajalcev. Obiskovalci kasneje pogosteje posežejo po branju predstavljenih del.
- Potopisna predavanja knjižnica pripravlja enkrat mesečno. Med predavatelji so večkrat domačini (sodelovanje z lokalnim okoljem). Ta oblika dejavnosti popularizira branje potopisnih, planinskih, športnih in drugih poljudnih del kot tudi izposojajo turističnih vodnikov.
- Vsak četrtek pripravimo uro pravljic, ki pri otrocih spodbuja domišljijo in vzgaja ljubezen do knjig. Včasih uro pravljic nadomesti igrana predstava za otroke, največkrat v sodelovanju z lokalnimi skupinami iz vrtca ali društev.
- Knjižnica redno gosti vrtce na obisku in zanje pripravlja ure knjižne in knjižnične vzgoje.
- Knjižnica in bibliobus s pravljico obiskujeta vrtce.
- S knjižnimi kvizi obiskujemo osnovnošolce, varovance v VDC in starostnike v DPU in po predstavitvi knjige skupaj rešujemo kvize.
- V okviru projekta Rastem s knjigo pripravimo ure za sedme razrede treh osnovnih šol.
- Predstavljamo kvalitetna dela za mlade (Zlato hruško). V posebnem projektu za vse enote vrtca Tržič mesečno polnimo Pravljične nahrbtnike, v katerih so predvsem kvalitetne slikanice, slikanice, nagrajene z Zlato hruško in ponatisi izvirnih slovenskih slikanic ter strokovnih knjig.
- V okviru ur Razred na obisku se osnovnošolce poleg knjižne in knjižnične vzgoje seznanjati tudi z iskanjem po katalogu Cobiss in drugih bazah podatkov, dostopnih preko knjižnice.
- Nadaljujemo (13. sezona) s projektom Bralna značka za odrasle - »Knjiga pojdi med Tržičane«.
- Nadaljujemo (9. sezona) s projektom »Družinsko branje«. Namenjen je razvijanju in spodbujanju bralnih navad pri otrocih. Z otrokom pri branju sodeluje vsa družina.
- V sodelovanju s Slovenskim društvom za terapijo s pomočjo psov »Tačke pomagačke« izvajamo projekt, ki je namenjen spodbujanju branja tistih otrok, v starosti od 7 – 12 let, ki imajo težave z branjem (manjše ali disleksija).
- Sodelujemo pri projektih Naj poletavci in Poletavci – poletni bralci. Tudi ta je namenjen spodbujanju branja in ga je razvila Mestna knjižnica Ljubljana.
- V okviru Domoznanskega septembra pripravljamo Domoznansko značko za odrasle.

- Stanovalcem doma upokojencev nudimo ogled filmov z domoznansko vsebino (izdajatelj ZKO Tržič). Filmi so mesečno predvajani v DPU in zelo dobro sprejeti.
- Poletno branje otrok vzpodbujamo s Poletnimi kvizi za otroke.
- V letu 2021 začetni projekt Drzni.si je namenjen učencem zadnje triade, v sklopu katerega se povezujemo z lokalnimi osnovnimi šolami v programu poklicne orientacije. Učencem v okviru dogodka omogočimo srečanje z mladimi, znanimi in uspešnimi ljudmi, ki so jim svojim talentom, trdim delom in predvsem drznostjo, s katero sledijo svojim sanjam, lahko vzor. V pogovoru s knjižničarko učencem predstavijo poti do uspeha in posebnosti njihovega poklica, v drugem delu dogodka pa navdihujoče zgodbe odkrivamo tudi v knjigah.
- V projektu Beremo skupaj smo razvili idejo, s katero bi čim več otrok lahko opravilo Bralno značko. Knjižničarka v dogovoru z učiteljem podaljšanega bivanja dvakrat mesečno obiskuje učence v podaljšanem bivanju, jim prebere zgodbo, se o njej z njimi pogovori in jih pripravi, da jo obnovijo za Bralno značko.

Z ustreznim svetovanjem v izposoji in z različnimi oblikami dejavnosti (bo) knjižnica individualno in v skupinah popularizira(la) tako novo nabavljeno gradivo kot tudi ostalo gradivo, ki je že nekaj časa v njenem fondu.

4. Cilji

Cilji, doseženi z nakupom novega gradiva, bogatijo uporabnika, ki z obiskom knjižnice in uporabo gradiva nadgrajuje in razširja svoje strokovno znanje in povečuje obseg svojega literarnega izražanja.

Z načrtovanim nakupom skrbimo za dvig kakovosti življenja v lokalni skupnosti pri čemer knjižnica sodeluje z različnimi društvi, zavodi in posamezniki v občini npr. (Društvo upokojencev, Društvo slepih in slabovidnih, OŠ v občini Tržič, Vrtec Tržič, CSD Tržič, DPU Tržič, Mladinski center...). Vsem nudi podporo v obliki knjižničnega gradiva.

5. Obseg nakupa knjižničnega gradiva

Nakup gradiva načrtujemo tako po Standardih kot po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, obenem se zavedamo, da je zaradi upada javnofinančnih prihodkov edini realen načrt tak, ki je oblikovan v obsegu pridobljenih sredstev v predhodnih letih. Nakup gradiva se kar najbolj zvesto vodi po razmerju med strokovnim gradivom in leposlovjem 60 : 40, razmerju med gradivom za odrasle in gradivom za otroke 70 : 30.

Izhodišče načrtovanega nakupa v letu so namenska sredstva v občinskem proračunu za leto 2025 in izhodišča Neposrednega poziva za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah iz državnega proračuna v letu 2025 Ministrstva za kulturo.

Ob predvideni povprečni ceni knjige 25,00 € načrtujemo nakup 2.273 enot knjižničnega gradiva (2.028 knjižnega, od tega 55 naslovov periodike ter 65 enot neknjižnega gradiva).

Načrtovan je tudi nakup 100 licenc zvočnih knjig ter zakup dostopa do Baze slovenskih filmov in baze elektronskih knjig Cobiss Ela.

Tabela celotnega nakup gradiva iz ministrskih in občinskih sredstev

Knjižno gradivo	Odrasli	Otroci
Strokovno gradivo	568	255
Leposlovno gradivo	806	579
Neknjižno gradivo	50	15

Ob predvidenem znesku 14.798 EUR (1 EUR na prebivalca) iz **sredstev Ministrstva za kulturo** in povprečni ceni knjige v vrednosti 25 EUR, knjižnica načrtuje nakup 100 zvočnih knjig, plačilo 750 izposoj elektronskih knjig, 110 naslovov strokovnega gradiva za odrasle in 30 naslovov za otroke. Leposlovnega gradiva bomo iz ministrskih sredstev kupili 196 naslovov za odrasle in 129 naslovov za otroke. Načrtovan je nakup 15 naslovov neknjižnega gradiva. Skupaj 456 naslovov knjižnega in 15 naslovov neknjižnega gradiva.

Razmerje stroka leposlovje 30 : 70 in odrasli otroci 50 : 50.

Načrtujemo tudi nakup 55 naslovov serijskih publikacij.

6. Sredstva za nakup knjižničnega gradiva

2025	Načrtovani znesek	Knjižnica	Bibliobus	Zvočne knjige	Elektronske knjige
Občinska sredstva	47.031 EUR	37.031 EUR	10.000 EUR		
Ministrska sredstva	14.798 EUR	11.998 EUR		1.800 EUR	1.000 EUR
	61.820 EUR				